

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIË LIMBURG

Abonnement : 6 fr. per jaar.
 Een blad afzonderlijk 15 centimen.
 De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 125 centimen per drukregel.
 Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 6 SEPTEMBER.

De nationale betooging.

De katholieke betooging die verleden zondag te Brussel heeft plaats gehad, is de gelegenheid geweest van een ongehouden aanval van wege de geuzen. De geschiedenis der Belgische liberalerij leit eene droevige en schandalige bladrijde te meer.

Den 31 augustus trok een liberale stoet door de straten van Brussel zonder in het minste gestoord te worden.

Acht dagen later, den 7 september was het de beurt der katholieken. Deze stoet was veel aanzienlijker, veel talrijker, veel rijker dan die der liberalen. Dat konden de gewaande vrienden der vrijheid niet verdragen en de grootste beledigingen zijn de katholieken in de straten van Brussel aangehouden.

M. Buls, burgemeester van Brussel, had aan de katholieken beloofd hunnen stoet te beschermen; hij bleef borg voor het behoud der goede orde. En nogtans heeft hij verleden zondag toegelaten dat vreedzame burgers in de straten der hoofdstad mishandeld werden door gewapende bendes die op een gegeven teken op hen uitvielen.

De katholieke stoet was talrijk en prachtig. Hij zette zich in beweging te midden der toeluchtingen eener toegengene menigte. Hier en daar stak wel een blauw vaandel uit, maar veel talrijker was het getal der huizen waar men bloemen op den doorgang der manifesteerders uitwierp.

Hoe meer men het Paleis der Beurs naderde, hoe meer het liberaal geschreeuw en gefluit aangroeide. Mannen die achter hoeken en in kleine straatjes geposteerd waren, zochten den stoet in tweeken te scheiden, hetgeen niet zeer moeilijk was.

Kort bij de Beurs valt eene bende deugdieten op eenige groepen van den stoet. Ongewapende muzikanten en vreedzame lieden worden aangerand door bendes gewapend met stokken, dolken en vuistijzers. Zij die het ongeluk hebben van te worden overhoofd gestoten, worden onder de voeten getreden; het bloed stroomt, verscheidene katholieken worden half dood weggedragen.

De politie is onmachtig. Zij toont weinig goede wil en de gedarmen zijn niet talrijk genoeg om de aanvallers terug te stoten. Wat de burgerwacht betreft, deze is verre van de katholieken te beschermen; zij schijnt geen ander doel te hebben dan de aanranders behulpzaam te zijn.

De stoet is op verscheidene plaatsen afgesneden. In de ruimten die de groepen scheiden werpen zich bendes van honderd of twee honderd geuzen die schreeuwen en de katholieken beledigen en links en rechts op grijsaards en weerlooze personen slaan.

Het hoofd van den stoet hervormt zich en zet zich opnieuw in beweging. Vijf of zes honderd lawijtmakers die zich in de nabijheid der Beurs bevonden zetten zich te gelijker tijd in beweging en vergezellen het muziek met een helsch gefluit. Nogtans, om zoo te zeggen uit alle huizen, bewijzen de inwoners hunne toegengenheden voor den katholieken stoet.

Hier en daar werpt men uit eene venster eenen hoop blauwe papierkeus, maar dadelijk daarna werpt men uit eene andere venster een aantal bloemen of men zwaait de zakdoeken ten teken van toegengeneheid.

Dan weer verder wordt de stoet aangerand door nieuwe bendes, tegen dewelke de politie onmachtig is.

De eerlijke lie van Brussel hadden het hevige gemunt tegen de buitengenoetschappen; men heeft deze vreedzame menschen op de schandelijkste manier mishandeld. Burgerwachten — wanneer zullen wij van die burgersplaag verlost worden? — rukten de voorbijtrekkende personen de nationale kokarden af. Er zijn kartels afgenomen, trommels met de bajonet doorstoken, muziekinstrumenten geluist en gebroken. Wat heldenmoed!

Een aantal personen zijn aangehouden geworden; maar altijd hetzelfde liedje: er werden katholieken aangehouden, die zich tegen de blauwe rognoratie verdedigden. Of zou men zich nog rustig moeten laten slaan!

Men ziet na raom de twee betoogingen niet op denzelfden dag, zondag over acht dagen, mochten plaats hebben. Dan immers konden de liberalen de konservatieven niet aanvallen en verdrerlijk misshandelen?

De geuzen trokken in 't laat van den avond over de groote-markt en riepen *leze Buls*. Geen wonder!...

Er zijn een zestigtal gekwetsten.

Wat schandelijke bladzij, roept het *Journal de Bruxelles*, voor Brussel! Wat schandmerk voor de liberale partij! Terwijl de liberalen hebben gemanifesteerd, zonder het minste woord, werden de katholieken met ongelooftijdheid wildheid behan-

deld. En doch had M. Buls, voor heel het land, ingestaan voor de handhaven der orde! Er heeft eene wezenlijke hinderlaag plaats gehad; zij is gelukt, dank aan de onbekwaamheid, wij willen geen ander woord gebruiken, van den burgemeester!

De fluitjes werden te Brussel gratis uitgedeeld.

Drie uren. — De eerste groepen, afgescheiden van het overige van den stoet, komen op de Koninklijke plaats. De plaats krioelt van volk. De menigte stond op elkaar gepakt tot op de hoogste trappen van de St-Jacobuskerk. Hoera's stegen van alle kanten op.

Op de Paleizenplaats wachten duizende menschen de aankomst van den stoet af. Zoodra men de eerste vaandels zag, stegen langs alle kanten uit de menigte de kreten op van: *Leve de koning! Leve de katholieken! Leve de Independenten!*

Eene deputatie verlaat de rangen en hegeeft zich naar het Paleis. Zij is samengesteld uit MM. Notherm, graaf van der Burgh, baron Jolly, Crockaert, baron Greindl, de Kerchove, Mahille, enz. De deputatie wordt ontvangen door een officier van het Paleis, aan wien de adressen der katholieken en Independenten overhandigd werden.

Op de Heugoutwerlaan stapte M. Van Oye van zijn peerd en ging te voet; nabij de Fontainas-plaats werd hij aangerand en bij middel van stokslagen aan het hoofd gewond. In plaats van de aanranders aan te houden, hield men een weinig verder iemand aan, die niets gedaan had dan zich verdedigd tegen een aantal kwaaddoemers, met koorbloemen in het knopsat, die hem hadden aangevalven.

Op den Boulevard Auspach, aan den hoek der Grammarktstraat, wierp een liberaal geld onder de manifesteerders... twee stukken van 2 centimen. De katholieke hooren beken hem al lachend. Eensklaps komt een der geuzen uit de menigte, raapt de twee geldstukken op, steekt ze in den zak en gaat loopen.

Ten 4 ure bezetten een honderdtal liberalen de hoeken der Vork- en Boterstraten. De manifesteerders vervolgd nog immer hunnen weg; er waren hier slechts vier gedarmen te peerd om de orde te handhaven. In de straat liggen de overblijfsels van kartels, vaandels, enz. De geuzen rapen deze overblijfsels op, om op de manifesteerders te werpen. Onder deze besten bevinden er zich zonder hoed en niet behlood aangezicht. Gedurende 20 minuten zijn wij hier omringd van liberale schurken en wonen wij de schandelijkste tooneelen bij. De vaandels worden verscheurd, de kartels verbrijzeld en de *grosses-caisses* aan stukken geslagen.

Men ziet geen enkel politie-agent. Eenige agenten aan de hoeken der Boter- en Vorkstraten hadden voldoende geweest om de liberale kwaaddoemers uit elkander te drijven.

Doch geen politie, geen gedarmen, geen burgerwachten. Het regent stokslagen en wij hebben verscheidene personen gezien die jonge liberalen aanhietten om te slaan.

Geen enkele aanhouding heeft plaats gehad. Verscheidene gekwetsten werden naar eene apotheek in de Magdaleinestraat gebracht.

Een weinig verder hadden dezelfde ongehoorde tooneelen plaats. De manifesteerders die zoo goed mogelijk tot daar zijn kunnen geraken, hebben geen vaandels of kartels meer.

Nabij de magazijnen van de Beurs hebben de liberalen gedurende meer dan een kwartier den doorgang afgesneden aan de manifesteerders. Toen eerst is de politie gekomen.

Aan den hoek der Oude Kleerkooperstraat had een nieuw gevecht plaats; 2 a 300 bezetenen stonden daar bij elkander; al de kartels werden verbrijzeld, de vaandels afgenomen en — iets om in aanmerking te nemen — een der aanvallers wilde den reiszak afnemen van een der manifesteerders. Het is dank aan de krachtdadigheid van den manifesteerder dat de diefstal niet gepleegd kon worden.

Men verzekert ons dat M. de Lantsheere, geuzen minister van justitie, op den grond geworpen en tamelijk erg gekwetst werd.

Graaf d'Oultremont, senator van Ath, heeft eene wonde aan het hoofd bekomen, toegebracht bij middel van een nagel, welke men boven aan een stok had vastgemaakt. In een bureel van het stadhuis heeft men zijne wonde vermaakt.

Hetgeen wij zondag gezien hebben is waarlijk ongelooftijd. De geuzen gingen zoo ver van de schandelijkste en zedeloosste beledigingen naar het hoofd te werpen van vrouwen, die een rood bloemke op de borst hadden gestoken.

Dronken vrouwen schreeuwden tegen de manifesteerders: *A bas la calotte!* en alle andere soorten van beledigingen.

Op de kerkmarkt werd insgelijks de stoet aangerand. De liberalen, gewapend met stokken, trachten de hoeden der manifesteerders af te nemen. Zoodra een persoon blontheoofd was en zich lukte om zijnen hoed op te rapen, regende het stokslagen.

De aanvallers trachten ook met hunne stokken de vaandels en kartels bij te trekken. Zij gelukten er alzoo in te aan de manifesteerderste ontrukken die zij dan nog met stokslagen overladden.

De personen die zich moedig verdedigden, werden letterlijk overmand. Zij werden met twintig man tegelijk aangevalven. Aldus meester zijnde van het terrein, sloten de moordenaars den weg af en dreven de manifesteerders achteruit, bij middel van stokslagen en alherhande wapens.

In het begin waren er eenige politieagenten. Te rekenen van 2 a 4 ure werd geen enkele kwaaddoener aangehouden en geen enkele ernstige daad werd in 't werk gesteld, om de geuzen te beletten den stoet aan te randen.

Rond 5 ure is een detachment burgerwachten naar de Oude Kleerkooperstraat gekomen; personen die hunnen weg wilden voortzetten werden tegengehouden, doch degenen die sloegen, het men gerust doen. Het is onmogelijk om de woede, de razernij der geuzen te beschrijven.

Verscheidene vrouwen hebben zich in het hiel en schreeuwen onderscheden, onder andere eene dame in 't blauw gekleed en in een rijtuig gezeten.

Het kon rond 5 ure zijn, toen de stoet zich eindelijk in dichte rangen sloot en zich een doortocht baande.

Meest alle manifestanten hadden niets bij hen dan paraplu's, anderen droegen kleine slagjes, terwijl de halfe scholies gewapend waren met knuppels en *casse-tetes*. Rond 5 ure was de straat met brokken van allen aard als bezaaid. De liberalen droegen stukken weg onder de oogen der politie.

In de nabijheid van het huis Thierry werd een toeschouwer door een frontaal genen aangeworpen en geslagen op tien stappen van eenen politie-agent die hen liet doen.

Ten 6 ure kwamen de beste manifestanten aan St-Gudula. Een groep van 4 a 500 geuzenvolgden hen in de richting der Koninklijke Straat. Voor den *Katholieken Kring* werden zij tegengehouden door een peloton der burgerwacht.

Ten 6 a 7 ure waren de verschillende staten vol manifesteerders, die daar op hunne treinen wachtten.

Avonds, schrijft het *Journal de Bruxelles*, zagen wij verscheidene liberalen die verantwoordelijk over het gebeurde, de blauw bloemkeus uit hun knopsat rukten en zegden dat zij over dergelijk schandaal beschaamd waren.

Politie en gedarmen waren in geen voldoende getal; het was om er med te lachen.

Hier en daar stonden troepjes der burgerwacht, zelfs burgerwachten te peerd.

Men vraagt ons van alle zijden waartoe al die manschappen dienden?

Een groot getal muzieksocieteiten zijn hunne vaandels kwijt geworden. In dit geval zijn ook eenige maatschappijen uit de omstreken van Tongeren.

Men vergete niet dat de schade moet vergoed worden door de stad Brussel. De societeiten die schade geleden hebben door het stelen of verbrijzelen van vaandels of muziek instrumenten, moeten zorgen eene volledige lijst op te maken van des geleden schade. Alles zal hun vergoed worden.

Men verzekert dat een persoon van Tongeren zich te Brussel tusschen de geuzen bevond en aan de aanranders trecken gaf om de leden der Concordia aan te vallen. — 't Is waarachtig 'n lekkere.

Wij laten hier den tekst volgen der petite door de Independenten aan den Koning overhandigd. Zij is het werk van graaf Van der Burgh:

« Sire, het is met des grootsten eerbied dat wij het doel koemen blootleggen, dat wij door de betooging van vandaag beoogen.

« Wij zijn niet van zin bij den Koning den wensch uit te drukken zijne koninklijke goedkeuring te geven of te weigeren aan de eene of de andere der wetten, regelmatig door de Kamers gestemd; wij zijn zoudt vrees wat aangaat de besluiten welke Uw Majesteit, in zijne hooge wijsheid, zal gelieven te nemen.

« Wij denken niet dat de geldigheid der besluiten van de wetgeving kan onderworpen worden aan onze goedkeuring en aan die onzer politieke vrienden, hoe talrijk ook welke wij zonden kunnen biddenbrengen en in de hoofdstad vereenigen; wij weten dat met de aanstaande Kamerkiezingen, wij het recht zullen hebben om wettelijk en met gezag ons gevoelen uit te drukken over de daden der nationale vertegenwoordiging, en dit recht is ons genoeg.

« De tegenmanifestatie der Nationale Independenten is dus slechts eene protestatiene van de politieke partij, die overwonen in de Kiesworsteling van 10 juni en 8 juli, in opstand komt tegen het vonnis der natie en tracht de straat te veranderen in een gerechtshof, tot haar gebruik alleen gesteld en voor hetwelk het altijd zou toegelaten zijn in beroep te gaan tegen de regelmatig besloten van het kieskorps en zijne mandatarissen.

« Wij willen aan de liberale partij bewijzen dat wij zoo gemakkelijk eene indrukwekkende betooging kunnen inrichten als zij en dat noch de eene noch de andere voor gevolg kunnen hebben de grondwettelijke rechten der gekozenen van het land te verkleinen.

« Onze betooging heeft ten zelfden tijde het karakter van eene krachtige en warme uitdrukking der gevoelens van diepe verkieswijdheid, welke wij allen gevoelen voor den Koning, zijn stamhuis en onze nationale instellingen.

Wij zijn, Sire, enz.
 De voorzitter,
 (Get.) Baron G. GREINDL.

De sekretarissen,
 (Get.) SILVERCREYS,
 DE LOOZ.
 Brussel 7 september 1884.

Groote manoeuvres.

Diest, 5 september :

De twee korpsen zijn vandaag in aanraking gekomen door hunne kavaleries. De eerste kanonschoten zijn gelost; men bevindt zich in tegenwoordigheid van den vijand.

Het gevecht der kavaleries had plaats te Haelen, dorp gelegen op 7 kilometers van Diest, op de baan naar Hasselt.

De Oost divisie bevond zich vandaag te Hasselt en hare voorposten te Herck-de-stad; hare kavalerie moest vertrekken tot Haelen.

De West divisie was gekomen tot Scherpenheuvel, hare voorposten bevonden zich in de bosschen en hare kavalerie te Webbecom.

Voor de twee korpsen had het dorp Haelen en de vallei van de Velpe eene groote belangrijkheid. Natuurlijk trachten de twee korpsen zich er het bezit van te verzekeren. Van daar de strijd, welke dezen dag gekennmerkt heeft.

De drie eskadrons van het 2^e jagerste peerd, de verkenningskavalerie van het Westen uitmakende hadden in derwijze gemaneuvreerd dat zij er in gelukt waren het meestendeel der doorgangen van de Velpe te bezetten of te vernietigen. De eerste Haelen had de bijzonderste slag plaats. De eerste brug, aan den ingang van dit dorp, werd afgesneden; de kavaleries van het 2^e jagers hadden zich geplaatst om ze te verdedigen. Hunnegenstrevers kwamen in massa aan en dwongen hen hunne positie te verlaten.

Tijdens den noodigen tijd om den doorgang te herstellen, was de kavalerie van het korps van het Westen de brug gaan bezetten. Zij heeft er den vijand derwijze ontvangen, dat hij verplicht geweest is, achteruit te trekken. De artillerie van Diest heeft haar in hare verdediging bijgestaan.

Kortom, Haelen is in de macht gebleven van de verdedigers van Diest en de eerste brug in bezit der oost-divisie.

Men zegt dat de koning den Koning zal vergezellen, en dat zij in richting de operatien van den zelden dag zal volgen.

De kavalerie van het westen bezet thans Webbecom; die van het oosten Haelen. De voorposten bevinden zich tegenover elkander op de twee oevers van de Velpe. Morgen zullen waarschijnlijk de bruggen bezet worden door de infanterie van de twee partijen.

BUITENLAND

Nederlands.

Bij eene kassiersfirma te Amsterdam hebben twee bedienden getracht zich een wissel toe te eigenen, welke zij door eenen derden persoon deden inkasseren bij de Tweensche Bank. De twee bedienden zijn door de maand gevallen; hun *commissioonnair* is met het geld op den loep...

Italie.

Onder de opgaven omtrent de cholera-gevallen vinden wij vermeld, dat de ziekte thans ook waargenomen is in de provincie Cremona, die tot dusver bevrijd was gebleven. Er was echter maar een persoon aangeest.

Het domme bijgeloof heeft niet alleen te Napels woest huisgehouden en ach en wee groepen over de gemeenschappen die hulp kwamen bieden, ook te Catanzaro en te Reggio di Calabria hebben de eergerlijkste tooneelen plaats gehad. Reeds was men genoodzaakt den postdienst per stoomboot van Napels naar Reggio te staken; en nu heeft de spoorwegmaatschappij zich gedwongen gezien hare treinen op sommige lijnen te schorsen, daar het volk op sommige lijnen bijeen kwam en zich gewapenderhand verzette tegen het voortzetten van den tocht. Te Villa San Giovanni viel er volk het huis van zekeren Baresse aan daar hij vermoed werd eene schuilplaats verleend te hebben aan